

CENA PATRIMONIUM PRO FUTURO A PRAŽSKÉ PAMÁTKY

Cenu Národního památkového ústavu *Patrimonium pro futuro* si 3. října 2018 na zámku v Jindřichově Hradci převzaly ředitelka Muzea hlavního města Prahy Zuzana Strnadová a vedoucí Oddělení archeologických sbírek Miroslava Šmolíková. Stalo se tak za výjimečný objev archeologů Muzea hlavního města Prahy – Valentinské brány s hradbou středověkého opevnění Starého Města pražského v domě Na Kocandě, zkoumané a dokumentované kolektivem pod vedením Petra Starce, kterou NPÚ ocenil jako objev roku 2017. Praha tak počtvrté během pěti ročníků soutěže získala ocenění v jedné z hlavních kategorií.

V minulých ročnících získaly cenu NPÚ městská část Praha 10 za záchranu vily Karla Čapka (za rok 2013), městská část Praha 2 za obnovu Havlíčkových sadů a restaurování tamní sochy Neptuna (za rok 2014) a konečně vloni jeden z nejvýznamnějších pražských archeologických objevů poslední doby – rotunda sv. Václava na Malé Straně – si odnesl hned dvě ceny NPÚ: za prezentaci hodnot a zároveň cenu veřejnosti Památky děkují (za rok 2016).

Valentinská brána s hradbou se ve své kategorii utkala s dalšími pěti vynikajícími počiny, jako jsou objev barokních povrchových úprav oltářů v Zátoni, nález raně gotických povrchových úprav v kostele sv. Petra a Pavla v Jakaři, nález a restaurování renesanční výmalby v měšťanském domě v Plzni, archeologický průzkum lokality Nesvětece nebo objev obrazů z legendy sv. Isidora Madridského v kapli sv. Isidora v Křenově.

V roce 2017 byla v severní části sklepení rekonstruovaného domu zvaného Na Kocandě v Křižovnické ulici čp. 71 objevena brána staroměstského opevnění z poloviny 13. století. Podařilo se tak lokalizovat průchod hradbou, který se nacházel v těsném sousedství dnešní Kaprovy ulice a jímž vedla cesta ze Starého Města k frekventovanému brodu na malostranský Klárov. Brána byla dosud známa jen z písemných pramenů jako brána sv. Valentina, podle blízkého románského kostela tohoto zasvěcení (foto M. Frouz, 2017).

Poprvé při výzkumech staroměstského opevnění se podařilo odhalit celý půdorys brány i významnou část jejího zdiva. Hradební zeď se zachovala ve výjimečně souvislé délce více než 26 metrů. Objev je o to důležitější, že vzhled pražských parkánových a především hradebních bran dosud uniká bližšímu poznání (foto M. Frouz, 2017).

Muzeum hl. m. Prahy bylo za objev Valentinské brány a hradby oceněno v první řadě kvůli unikátnosti nálezů. Patrně byla využita poslední příležitost archeologicky prozkoumat bránu staroměstského opevnění, jejíž jedinečnost vedle samotné neopakovatelnosti nálezů spočívá ve stavu dochování jejího kompletního půdorysu i zděných konstrukcí v rámci rekonstruovaného činžovního domu. A v řadě druhé a především – majitel domu se k existenci nálezů postavil zcela příkladně: rozhodl, že nález se stane součástí změny projektové dokumentace, aby objev zůstal nenarušen a bylo možné jej i nadále několikrát do roka prezentovat veřejnosti.